

คำถาม : อยากทราบข้อมูลเกี่ยวกับตลาดอัญมณีและเครื่องประดับในรัสเซีย

คำตอบ : รัสเซียเป็นตลาดใหม่ที่น่าสนใจสำหรับการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ เนื่องจากเศรษฐกิจขยายตัวอยู่ในเกณฑ์ดีเฉลี่ยร้อยละ 6.4 ในช่วงปี 2545-2548 และเป็นตลาดขนาดใหญ่ด้วยจำนวนประชากรที่มากถึง 144 ล้านคน มีรายได้เฉลี่ยที่คาดว่าจะสูงถึง 6,260 ดอลลาร์สหรัฐต่อคนต่อปี ในปี 2549 (จาก 2,100 ดอลลาร์สหรัฐต่อคนต่อปี ในปี 2544) ขณะเดียวกันการที่ผู้ส่งออกไทยสามารถขยายตลาดส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับในรัสเซียได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้วยมูลค่าส่งออกเฉลี่ย 8.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 49 ในช่วงปี 2545-2548 ปัจจัยเกื้อหนุนต่าง ๆ ดังกล่าวทำให้คาดว่าอัญมณีและเครื่องประดับของไทยยังคงมีแนวโน้มสดใสในตลาดรัสเซีย และมีโอกาสขยายส่วนแบ่งตลาดได้เพิ่มขึ้นจากปัจจุบันที่มีสัดส่วนร้อยละ 5.7 รองจากจีน (ร้อยละ 57.7) และออสเตรเลีย (ร้อยละ 7.1) ตามลำดับ

ข้อมูลที่น่าสนใจสำหรับการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับไปรัสเซีย มีดังนี้

- **ขนาดและลักษณะของตลาด** ตลาดอัญมณีและเครื่องประดับในรัสเซียมีแนวโน้มขยายตัวสูงเฉลี่ยร้อยละ 25-30 ต่อปี ด้วยมูลค่าจำหน่ายราว 2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในจำนวนนี้เป็นยอดจำหน่ายอัญมณีและเครื่องประดับที่ผลิตในประเทศราวร้อยละ 60 ที่เหลือร้อยละ 40 เป็นการนำเข้าจากต่างประเทศ ทั้งนี้ ตลาดอัญมณีและเครื่องประดับในรัสเซียแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

- **ตลาดระดับบน** กลุ่มลูกค้า คือ ชาวรัสเซียที่มีรายได้สูง (มีสัดส่วนราวร้อยละ 5 ของประชากรทั้งประเทศ) ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในกรุงมอสโก เมืองหลวงของรัสเซีย อัญมณีและเครื่องประดับที่จำหน่ายในตลาดระดับบนเป็นอัญมณีและเครื่องประดับคุณภาพสูง และมีตราสินค้าที่มีชื่อเสียง ส่วนใหญ่นำเข้าจากต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศในแถบยุโรปตะวันตก อาทิ อิตาลี เยอรมนี และฝรั่งเศส

- **ตลาดระดับกลางถึงระดับล่าง** กลุ่มลูกค้า คือ ชาวรัสเซียที่มีรายได้น้อยถึงปานกลาง (มีสัดส่วนราวร้อยละ 95 ของประชากรทั้งประเทศ) อัญมณีและเครื่องประดับที่จำหน่ายในตลาดระดับกลางถึงระดับล่างจึงเน้นที่ราคาไม่สูงนัก โดยมีทั้งที่ผลิตเองในประเทศ และนำเข้าจากต่างประเทศ อาทิ จีน ไทย และตุรกี

- **รสนิยม** อัญมณีที่ชาวรัสเซียนิยม คือ เพชร โดยเฉพาะขนาด 0.05-0.25 กะรัต พลอยสี ที่มีโทนสีเขียว และสีฟ้า อาทิ มรกต และไพลิน ทองคำ โทนสีที่ได้รับความนิยมค่อนข้างหลากหลาย อาทิ ทองคำที่มีโทนสีแดง (Rose Gold) สีขาว และสีเหลือง **เครื่องประดับ** ชาวรัสเซียนิยมเครื่องประดับที่มีเพชรเป็นส่วนประกอบ รวมทั้งเครื่องประดับทองคำ 14 กะรัต และ 18 กะรัต ส่วนเครื่องประดับเงินกำลังได้รับความนิยมมากขึ้นเป็นลำดับ สังเกตได้จากความต้องการซื้อเครื่องประดับเงินที่คาดว่าจะมีปริมาณสูงถึง 138 ตัน ในปี 2548 เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.3 เทียบกับปี 2547

- **ช่องทางการจัดจำหน่าย** ที่สำคัญ คือ ร้านค้าปลีกที่จำหน่ายอัญมณีและเครื่องประดับโดยเฉพาะเป็นที่สังเกตว่าผู้ผลิตอัญมณีและเครื่องประดับของรัสเซียส่วนใหญ่มีร้านค้าปลีกของตนเองกระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยเฉพาะเมืองสำคัญต่าง ๆ อาทิ กรุงมอสโก นครเซนต์ปีเตอส์เบิร์ก คอสโตรมา และเยกาเทรินเบิร์ก ดังนั้น เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์อัญมณีและเครื่องประดับไทยให้เป็นที่รู้จักของผู้ซื้อในรัสเซีย ผู้ส่งออกไทยจึงควรเป็นพันธมิตรกับร้านค้าปลีกที่มีชื่อเสียงและมีเครือข่ายกว้างขวางในรัสเซีย อาทิ Center Yuvelir, Almaz Holding และ Adamas

- **ระเบียบการนำเข้า**

- **ภาชนะนำเข้า** รัสเซียเรียกเก็บภาชนะนำเข้าอัญมณีและเครื่องประดับจากไทยในอัตราร้อยละ 20 ของมูลค่านำเข้า ยกเว้นเพชรก้อนที่ยังไม่ได้เจียรไนเสียภาชนะนำเข้าในอัตราร้อยละ 0 สำหรับเครื่องประดับเทียมเสียภาชนะนำเข้าในอัตราร้อยละ 20 ของมูลค่านำเข้า หรือ 4 ยูโรต่อกิโลกรัม (เมื่อคิดเป็นมูลค่าแล้วอัตราใดสูงกว่าให้ใช้อัตราที่นั้น) นอกจากนี้ รัสเซียยังเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มอีกในอัตราร้อยละ 18 ของมูลค่าสินค้า

- **มาตรฐานสินค้า** เครื่องประดับที่ทำจากโลหะมีค่าทั้งที่ผลิตในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศ ต้องมีค่าความบริสุทธิ์ตรงตามมาตรฐานที่หน่วยงานของรัฐบาล (The Assay Office Of Russia) กำหนด และต้องประทับตราเครื่องหมายรับรองคุณภาพ (Hallmarking)

แม้ปัจจุบันการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทยไปรัสเซียยังมีมูลค่าไม่สูงนักเมื่อเทียบกับตลาดส่งออกสำคัญ อาทิ สหรัฐฯ EU และญี่ปุ่น อย่างไรก็ตาม ปริมาณการผลิตอัญมณีและเครื่องประดับของรัสเซียที่ยังไม่เพียงพอับความต้องการในประเทศที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ ประกอบกับการที่รัสเซียเตรียมเข้าเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลกภายในปี 2550 คาดว่าจะช่วยให้มีการปรับลดอัตราภาชนะนำเข้าตามกรอบการค้าเสรีของโลก และปรับปรุงกฎระเบียบด้านการค้าให้มีความสะดวกมากขึ้น ปัจจุบันดังกล่าวคาดว่าจะเอื้อต่อการขยายการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทยไปรัสเซีย

ส่วนวิเคราะห์ธุรกิจ ฝ่ายวิชาการ

มีนาคม 2549